

Μυκηναϊκός πολιτισμός

Α. ιστορική εξέλιξη

Πότε: 1.600- 1.100πΧ

Πού: στην ηπειρωτική Ελλάδα κέντρο = Μυκήνες ανασκαφή : Ερρίκος Σλήμαν

α΄ περίοδος βασιλικών τάφων 1.600- 1.450 πΧ

- βασιλικοί τάφοι στην ακρόπολη των Μυκηνών
- όχι ανάκτορα

β΄ ανακτορική περίοδος 1.400-1.200 πΧ

- ανάκτορα σε Μυκήνες, Τίρυνθα, Πύλο, Θήβα
- χτίζονται στην κορυφή οχυρωμένων ακροπόλεων
- ήταν πολυδύναμα διοικητικά κέντρα
- 1.200 πΧ καταστρέφονται ή εγκαταλείπονται
- κέντρο : η Πελοπόννησος και κυρίως η Αργολίδα

επιδράσεις

- επαφές με Κρήτη από τον 17^ο αιώνα πΧ
- οι μυκηναίοι υιοθετούν στοιχεία του μινωικού πολιτισμού χωρίς να χάνουν την ταυτότητά τους
- δανείστηκαν τεχνολογικά επιτεύγματα, μορφές τέχνης, την ιδέα της γραφής
- *πρωτότυπο επίτευγμα Μυκηναίων* : μνημειακή αρχιτεκτονική (κυκλώπειες οχυρώσεις, θολωτοί τάφοι)

Β΄ οικονομία

- γεωργία, κτηνοτροφία = βάση οικονομίας
- ανάπτυξη βιοτεχνικών κλάδων: ελεφαντουργία, λιθοτεχνία, μεταλλουργία
- ανάπτυξη ναυτιλίας και εμπορίου=παράγοντες μεγάλης ακμής
- μέσα 15^{ου} αι. : καταλαμβάνουν Κνωσό, δεσπόζουν στη θάλασσα, εξαπλώνονται στο Αιγαίο

Γ΄ δεσμοί μυκηναίων

- κοινή γλώσσα – Γραμμική γραφή Β
 - κοινή θρησκεία και μεταθανάτιες δοξασίες
 - ομοιομορφία στην κοινωνικοπολιτική οργάνωση και τους θεσμούς
- ➔ ο πολιτισμός της μυκηναϊκής κοινής

Δ΄ κοινωνική οργάνωση

άναξ → αυλικοί → ιερατείο → δήμοι: γεωργοί, κτηνοτρόφοι, εξειδικευμένοι τεχνίτες
(οργανωμένοι σε χωρία γύρω από το ανάκτορο) → δούλοι

Ε΄ γραμμική γραφή Β

- βρέθηκαν πινακίδες στην Κνωσό και Πύλο
- αποκρυπτογραφήθηκαν το 1952 από τους Βέντρις και Τσάντγουϊκ
- συλλαβική γραφή
- άγνωστη η προέλευσή της – δύο θεωρίες
- περιεχόμενο πινακίδων :
 - εμπορικές και οικονομικές δραστηριότητες ανακτόρων
 - (έμμεσα) πληροφορίες για τη διοικητική οργάνωση και τη θρησκευτική ζωή
- γραφή= προνόμιο των λίγων (γραφέων) γι αυτό μετά την πτώση των ανακτόρων εξαφανίστηκε

ΣΤ΄ η εξάπλωση των μυκηναίων

Μετά το 1450 πΧ οι μυκηναίοι γίνονται θαλασσοκράτορες:

- ιδρύση αποικίες και εμπορικούς σταθμούς
- αναζήτηση πρώτων υλών και αγορών στη λεκάνη της Μεσογείου
- επαφές με την κεντρική και βόρεια Ευρώπη
- αποικισμός της Κύπρου
- επαφές με Χετταίους

Ζ΄ η πτώση του μυκηναϊκού κόσμου

Το 1200 πΧ παρατηρείται κάμψη της μυκηναϊκής ισχύος

- καταστρέφονται ανάκτορα, ακροπόλεις και οικισμοί
- εξαφανίζεται η γραμμική Β

πιθανές αιτίες

- η κάθοδος των Δωριέων
- εσωτερικές αναταραχές
- αναστάτωση στη λεκάνη της Μεσογείου ⇒ πτώση του εμπορίου ⇒ παρακμή ανακτόρων εξαιτίας της οικονομικής κρίσης

όμως στοιχεία του μυκηναϊκού πολιτισμού θα επιβιώσουν στην επόμενη φάση του ελληνικού πολιτισμού.